INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	**Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5**
Číslo projektu	**CZ.1.07/1.5.00/34.0218**
Šablona	**III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT**
Označení materiálu	VY_32_INOVACE_NIK14.doc
Vypracoval(a), Dne	Mgr. Alena Niklová, 20.11.2013
Ověřeno (datum)	26.11.2013
Předmět	Dějepis
Třída	4.A
Téma hodiny	První etapa války - od napadení Polska do útoku na SSSR
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Přehled důležitých událostí začátku druhé světové války a úkoly ověřující pochopení faktů a souvislostí.

První etapa války
Od napadení Polska do útoku na SSSR
(září 1939 – červen 1941)

Napadení Polska 1. 9. 1939
záminkou k německému útoku incident v Gliwici (fingované přepadení německé vysílačky)
3. září 1939 Velká Británie a Francie vyhlásily válku Německu
od podzimu 1939 na západní frontě *podivná válka, válka v sedě* = vyčkávání na Maginotově linii
vojenské akce jen na moři

17. září 1939 útok SSSR na Polsko (rozdělení země podle paktu Molotov-Ribbentrop)
1940 představitelé polské inteligence a kultury pobiti u Katyně

Zimní válka
listopad 1939 – březen 1940, útok SSSR **na Finsko**
obrana Finska **Karl von Mannerheim** = finský národní hrdina
polo-partyzánská vojska**,** taktika Finů „udeř a uteč“
Stalin se nakonec zmocnil jen části finského území kolem Karelské šíje

Německé západní tažení 1940
duben obsazení **Dánska, Norska**
květen útok na **Nizozemí, Belgii, Lucembursko**
červen útok na **Francii**
- 10.června vstup Itálie do války (útočí z J na Francii)
- Obklíčení spojeneckých vojsk u Dunkerque → evakuace vojáků do Británie
- 14.června dobyta Paříž →kapitulace francouzské vlády /opět v Compiègne!/
- Rozdělení Francie: sever okupován Německem, na jihu kolaborující vichystický režim – podle hlavního města Vichy, v čele maršál Petain [*petén*]

Letecká bitva o Anglii
Od května 1940 ministerským předsedou Velké Británie **Winston Churchill**
krycí název německého útoku na Anglii Lvoun (Seelove)
nejtěžší boje v létě 1940

bombardování civilních cílů (zničeno centrum Londýna, město Coventry)
souboj německé Luftwaffe a Royal Air Force
obrany Anglie se účastnili také letci z Československa, Polska, Kanady, Belgie
Britové využívali technickou podporu – kódovací zařízení Enigma, radary
Britové se ubránili (v září Hitler rozhodl odložit invazi *„na neurčito“,* německé jednotky převeleny na Balkán, kde bleskovým útokem obsadily Jugoslávii a Řecko)

z mnoha československých letců bojujících v bitvě o Anglii připomeňme alespoň tyto:
František Peřina (po 1948 emigroval),
Alois Vašátko (1942 zabit v akci nad La Manche),
Josef Bryks (narozen v Lašťanech u Šternberka, zemřel 1957 v Jáchymově)

Otevření fronty mimo Evropu
září 1940 italské jednotky zaútočily na britské dominium Egypt
únor 1941 Italové žádají německou posilu: v africké poušti nasazeny německé oddíly Afrika Korps pod vedením generála **Erwina Rommela**
při obraně pevnosti Tobruk bojoval i československý pěší prapor pod vedením podplukovníka Karla Klapálka

Na jaře 1941 ovládli fašisté takřka celou Evropu, kromě Británie, neutrálních států a SSSR

1. **V mapě vyznač státy obsazené během Hitlerova západního tažení roku 1940**

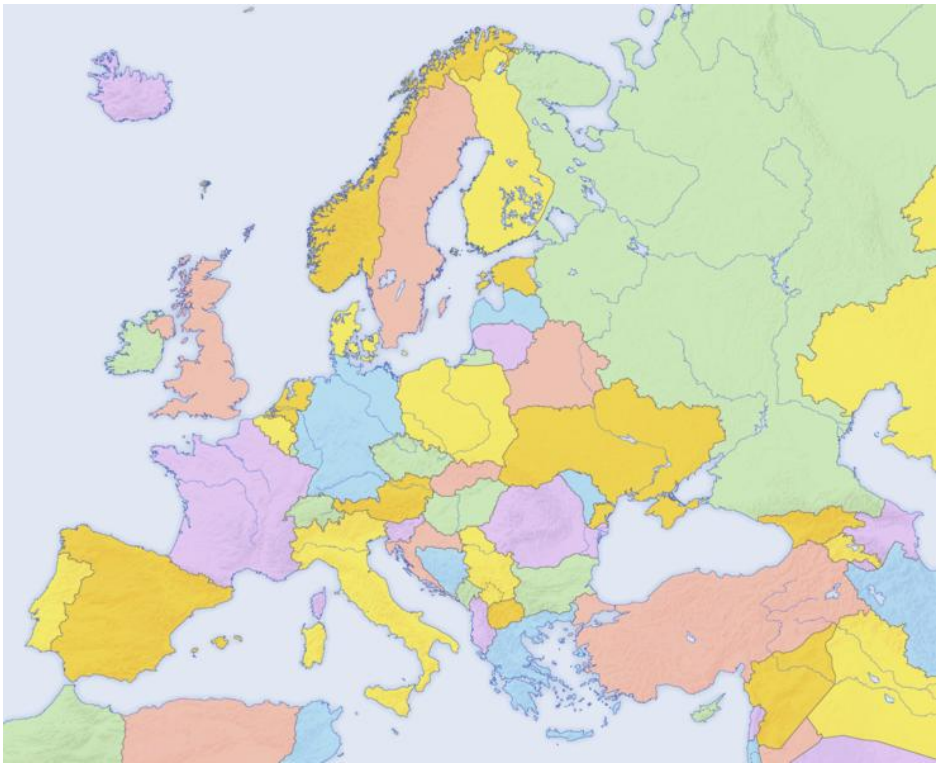

Zdroje fotografií dostupné pod licencí Creative commons, cit. 20.11.2013
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Europe_countries_map_2.png

2. **Urči, jestli jsou pravdivá následující tvrzení**
   a) Útokem na Polsko porušil Stalin dohodu podepsanou s Německem.
   b) I po útoku na Polsko zachovala Velká Británie a Francie appeasement.
   c) Na podzim 1939 francouzská armáda vyčkávala v opevněních Maginotovy linie a pouze pozorovala německého protivníka.
   d) V sovětsko-finské válce se Finové nezmohli na žádný odpor.
   e) Ihned po skončení polského tažení zaútočilo Německo na státy západní Evropy.
   f) Po porážce Francie zůstala v boji proti Německu a Itálii samotná Británie se svými dominii.
   g) V říjnu 1940 Hitler nařídil odložení operace Lvoun.
   h) Winston Churchill následoval politický směr N. Chamberlaina, především v umírněném postoji vůči německým požadavkům.

3. **Seřaď události chronologicky**
   A jmenování W.Churchilla britským premiérem
   B přesun Afrika Korps do severní Afriky
   C zahájení operace Lvoun
   D sovětsko-finské příměří
   E kapitulace Francie
   F obsazení Řecka
   G podpis sovětsko-německého paktu o neútočení
   H zahájení západního tažení

4. **Urči, o jakém státě pojednává následující text a do jakého časového období spadají popisované události**

   „Okupovanou zemi si Hitler a Stalin podle „smlouvy o přátelství a hranicích rozdělili: západní oblasti byly připojeny k třetí říši, východní k Sovětskému svazu. V obou územích byly zavedeny totalitní režimy. Německem zabraná část se stala zásobárnou bezprávné pracovní síly pro válečné hospodářství Hitlerova Německa. Postup nacistické okupační moci a správy na dobytém území byl první předzvěstí, jak se bude vyvíjet její politika vůči dalším státům a národům které nacistická okupace teprve čekala.“

   Jan a Jan Kuklíkovi, Dějepis pro gymnázia a střední školy 4. Nejnovější dějiny. Praha 2005, s. 64.